

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér I.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözszédekben.

Dr. Steiner Fülöp.

† 1900. aug. II.

Minden eltűnik, minden megsemmisül. Az élet, a gondolat. Eltűnnek a gyarlóságok, szétfoszlik a hiúság ábrándja. Eltűnik a dicsőség, semmivé lesz a nagyság. Vanitas vanitatum — et omnia vanitas.

Csak egy marad meg. Az, a mi az ember örök, a mi a halhatatlan léleknek képezi ékességét és dicsőségét; a mi ékeség és dicsőség marad az örök Bíró, a végtelenül igazságos Itélő szemei előtt is. Ez örök, a többi semmivé lesz a mulandóság szárnyain.

Nem hivalkodunk könnyekkel, nem beszélünk a sirra ömlőknak zokogásáról. Az emlékezés napja a mai nap, a mely a törtéve rohanó napok vásári lármája közt megállit bennünket néhány percre, hogy figyelmünket a fényes márvány kereszt árnyában pihenő nagy apostolotudóra fűgesszük. Hogy megállapodjunk sirhalmánál s meghajtsuk fejünket nagysága előtt. Oly nagy lélek volt, annyira kiűnt kortársai közül, szelleme, hite, gondolatvilága annyi fénytsugárzott szét, hogy nem jöhét árny, mely azt eltüntetni tudná. Hogy a

letargiájából ébredő keresztény Magyarországnak mennyi gondolatot adott, most érezzük, mikor évről-évre távolabb esünk tőle. Ezért hajlunk meg ma nagysága előtt, ezért hódolunk ma érdemei előtt, melyeket ott fenn bizonyára koszoruba fűzött az élők és holtak Istene.

Ne magasztaljuk, hanem tanuljunk tőle. Erős, sziklaszilárd hitet, a milyen az övé volt, ragaszkodást az Egyház egységéhez, annak Krisztust helyettesítő fejéhez, a szent Atyához s törhetlen reményt, mely sohse tudott kétségbe esni hazája, nemzete, Egyháza sorsán.

Jó lelkek, kik szeretettétek őt, a kik meg tudtátok érteni magasan szárnyaló szellemét, jöjjetek ma emlékéhez Könnyűt ne ontsatok. Egy szenvedő lélekért se imádkozzatok — a nagy Isten bizonyára az igazak sorába emelte már lelkét. Mondjatok el egy Miatyánkot emlékére, az egy-síteni fogja lelketek az Ur szent számolya előtt az ő lelkével. S tanuljátok példája szerint szeretni az Egyházat és a magyar hazát.

Közigazgatási biz. ülés a városnál.

Fiáth Pál báró főispán elnöklete alatt ülést tartott tegnap a város közigi bizottsága. Jelen voltak: Havranek József polgármester, Almássy Ferenc, dr. Bierbauer Viktor főorvos, Bognár József, Diebala György, dr. Eisenbarth Károly, dr. Fanta Adolf, Farkasdy Dezső, gróf Festetich Bennó, dr. Kövesy István, Tóth István főjegyző, Tóth Artur.

A jelentések közül a gazdasági előadói jelentés emelkedett ki, jelentve azt a végtelenül szomorú állapotot, melyben városunk lakossága a rossz termés következtében jutott.

A pénzügyminiszter átír a városi hatósághoz, hogy Plossek Ferenc pénzügyigazgatót saját kérelmére nyugodalomba helyezze s tudomásul hozza, hogy Tarján József pestvidéki pénzügyigazgató-helyettest nevezte ki helyére. Felolvastatott Plossek Ferenc bucsuzó levele, melyben a város hatóságának köszönetet mond mindenkorai jóindulatáért. — Havranek József polgármester meleg szavakban bucsuzik a távozótól. Meg van — ugymond — győződve, hogy Plossek utóda méltó lesz elődéhez, de nem szabad közönséges mértékkel mérni Plossek nagy érdemeit, ki a legfontosabb és legkellemetlenebb közigazgatási ágat kezelte. Működése gazdag volt érdemekben, mert akár mint közhivatalnok, akár mint közember városunk érdekeinek mindig hű szószólója volt s előzékenységgel teljesített mindent a város javára. Ezért csak kötelességet teljesít, midőn érdemeinek jegyzőkönyvbe vételét kéri. A jegyzőkönyvi kivo-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

Megbocsátott.

Az asszonyka szép volt.

Egész lényem valami csábos, ingerlő varázs ömlött el. Szépsége nem a formák tökéletességében rejlett, hanem a kedves összhangban, mely a gyarló szemet meglepte.

Kalandos hírek keringtek felőle. Azt mondták, hogy az ifjú özvegyasszony már a férje életében is kacérkodó, pajzán, állhatatlan természetű, udvarlókért epedő volt.

Margit azon nők közé tartozott, kiknek életboldogsága a hódítás körül fordul meg.

Szemébe ötlött egyszer Pálnak, ki tisztviselő és komoly férfiú volt. Hallotta, hogy Margitnak, a fiatal özvegynek férje nem volt boldog. De másrészt azt is bizonyították, hogy a kimúlt férj Margitot nagyon szerette.

Pál csak párszor látta e nőt és megszerette. Mikor — társalgás közben — az özvegyet férje emlékeztetere terelte, a nő mosolyogva mindig azt erősítette, hogy férje tulságos féltékenysége teremtette a kósza hirt. Másként boldog volt vele. De az ő sajátos modora, tekintete, társalgó kedve, szórakozásvágya, tréfás természete kimúlt

férfjében mindig iszonyu kitérőkre készítették a féltékenység ördögét.

— Mert hát mi van abban kedves Pál, ha egy férfinak szivesen kezelt nyujtanak, ha társaságában jóízűen mosolyognak, vagy ha egy kicsit pajkoskodnak?

Oh az a pajkosság! Egy kis tréfa, nevetgélés. Egy-két órai kedves séta, csevegés, ugyan hát mi az?

Hogy ezek a férfiak mind olyan önzők!

Pál megadással hallgatta végig Margit érveit. Nem is szavait fontolgatta, hanem rózsapiros ajkainak nyiladozásán legeltette vágytelt szemeit. Csak a bolond szívére hallgatott s ez mindig azt sugta neki:

— Szeretlek, szeretlek.

És felajánlotta szívét, egész szerelmét.

Remélte, hogy az egész szeretetet Margit majd belátja és viszonzozza.

Ha körében volt, látta, hogy Margit figyelmes, odaadó, komoly, részt vesz minden neme-sebb eszme fölvetésében és gondolkozásmódjának hű támogatója.

Eh, tán mind csak tréfaság! A rossz emberek irigylik a mások boldogságát.

És oltár elé vezette Margitot a komoly férfiú. — Ott elhangzott az örök eskü.

Es e perctől kezdve Margit nem kereste a

hiu szórakozásokat. Azt hitte Pál, hogy a csendes otthonban minden boldogságát feltalálta.

Csak idő multával vette észre, hogy társaságokban élénken figyelnek rá és sutognak körülötte.

Mosolyognak és jelentősen felejtik rajta tekintetüket.

Mi lehet ez?

Komoly hivatala majd egész nap elvonta ott. — De hallotta, hogy neje sehoá sem jár-dejét házi teendőivel tölti el. Gondos, rendes, takari.

Egész paradiocsommá varázsolta a kis otthon; mikor hivatalos ideje mulik, már türelmetlenül várja az ablaknál, és tárt karokkal fut eléje.

Eh, félre a gyerekségekkel!

Nyugodtan ment a hivatalába. Elűzött lelke a köréből minden nyugtalanító gondolatot.

Egyik napon igen erős fejfájás gyötörte. Letette a tollat és hazament, hogy nejt egy kis sétára hívja.

Amint lakásához közeledett, észrevette, hogy a szakácsnéjek (a rossz asszonyok e közönséges titkára) az ablaknál állott és meglepetten osont be a szobába.

Bizonyos ösztön, sejtetem siettetta a lépteit. Csak gyorsan a szobába! Mennél hamarabb! Hevesen rázta meg a csengettyüt.

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt.
(Bejárat a Megyeház-utcáról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végaruk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti kiszolgálást ígérek. 2721 156-50

Maj lapunk 4 oldal.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, egymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az **étvágyat** és a **testsúlyt**, eltávolítja a **köhögést** és a **köpetet** és megszünteti az **éjjeli izzadást**. — Kellemes szaga és jó íze miatt a **gyermekek is szeretik**. A gyógyszerárakban üvegenként 4 koronáért kapható. — **Figyeljünk, hogy minden üveg alantli céggel legyen ellátva:**
F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájcz.) 52—6

2795

lehetett s így az érdeklődés, mely bizonyára gyarapította volna, egyáltalán nem fordult feléje. Most, hogy a papnövelde-utcát lebontják s a szeminarium alsó helyiségeit más célra fogják fordítani, a régiségek vándorutra indultak a vármegyeháza, a hol mióta az új törvényház megépült, több helyiség üresen maradt. Az átszállítás munkáját a rabok végzik. Vágva nézünk a jövődőbe, a mely egy új, Fejérvármegye multjához és méltóságához illő helyiséget fog találni, vagy építeni, a hol a mult emlékein lelkesedni és városunk történetét megismerni fogjuk.

— **Meteor az időről** a következőket jelenti: A július havi 27., 28-iki csomópont meghozta ugyan az esőt, de kisebb mértékben, mint jeleztem és kevesebbet, mint amennyit a termények igényeltek volna. Hogy honnan jön ezen erőhatás, a mely a bolygók állásából származó változatokat ennyire csökkent, sőt legnagyobb részt azokat köve tartja, eddig még nem sikerült felfedeznem, mert bár folytonosan erős följáratok vannak a Napon, ezek magukban ennyire nem lennének képesek ily kitarotán kötni a változásokat. De föltömrölések is jönnek elő a nagymérvű szóródások ellenében s ha e tömrölések összeesnek az esős jellegű csomópontokkal, hoznak is esőt, de csak keveset. Más alkalommal ily találkozás erős esőzést hoztak. Jelenleg azonban erre nem képesek, amit csak egy eddig ismeretlen formájú erőhatás idézhet elő, mely lényegileg véve azonban szintén csak a bolygók állásából jövő egyensúlyi állapotok természetes következménye. Talán ezen esőhiányos állapot hosszabb megfigyelés felfedi később e titkot is, amily állapotot eddig nem volt alkalmam megfigyelni. A bolygók állásából következtetve, az időben változás már csak a 10—11-iki csomópontkor várható. Különösen a 11-iki erős hatású csomópont.

Az utóbbi jövődölés, hála legyen az Istennek! — bevált. Hanem a mult hónapban ugyancsak hiába bízunk a meteor jóslási tudományában.

Egy napon az orvos kijelentette Pálnak, hogy neje betegsége megfoghatatlan. Valami lelki baja van, melyen nem képes orvosi tudomány segíteni. Szomorú vége nemsokára elérkezik.

A férj tűnőve fonta egymásba karjait. Neje arcképe tekintett, melyet évek előtt festetett. És most ott fekszik Margit halálos ágyán kinlódva, vezekelve.

Sóhajtott és könnyek peregetek alá szeméiből.

És amikor az orvos eltávozott, benyitott a fekvő beteghez. Az erős férfinak kinosan zihált melle. Görcsösen rándultak meg tagjai. Elfajtott zokogással vitt az ágyhoz egy kézi tükröt. Az itatós papirt neje elé tartotta.

Margit nagy kinnal támaszkodott fel karjaira, egy pillanatig a tükröre meresztette becssett szemét, aztán minden erejét összeszedve, ledobta magát a földre.

Átkulcsolta karjaival Pál lábait. Sirva nézett fel.

— Megbűnhődtem érte, Pál! Meg tudsz-e bocsáttani?

Pál könyezve emelte vissza nejét ágyába. És az a csók, melyet férje lehet ajkaira, volt és maradt legédesebb neki ezen a világon.

Ember György.

— **Megörült.** Három hete még boldog menyasszony volt, ma a kórház szomorú lakói közt foglal helyet. Pölöskei Istvánné szül. Erős Katalin, bodajki születésű leányzó, három héttel előtt ment nőül Pölöskei István Szent-István-utcai cipész mesterhez. A mézes hetek boldog napjait élte, midőn tegnap váratlan esemény zavarta meg a boldogságot. Az ifju menyecske régi szivbajának fájdalmait kezdte érezni. Délután dr. Nagelreiter Alajos lelkésznek meggyönt és láthatólag megkönnyebbülve érezte magát. Este azonban kitört rajta az üldözési mánia. Menekülni akart, folyton rémképeket látott, egy grófnőt, a ki az ő véreben akar megfőrdöni, majd az ördögökkel küzdött, végül pedig fehér menyasszonyi ruháját kérte s elutazáshoz készült. Dr. Keczan Liviusz reggel megvizsgálván a szerencsétlent, állapotát annyira agasztónak találta, hogy a Szt.-György kórházba való elszállításáról sürgősen kívánt intézkedni Nyolc órkor megjelent a mentők szomorú kocsija s elszállította a szerencsétlen menyecskét, ki menyasszonyi fátylólat lobogtatva, intett búcsút elhagyott férjének.

— **Az Arpad-fürdő** építése még az ősz folyamán megkezdődik. A kut kitűnő vize oly erővel buzog egy csövön keresztül, akár a forrásvíz. Most a csatorna vizet szaporítja.

— **A tüzoltók figyelmébe.** Burchard Bélaváry Rezső, a tüzoltó szövetség alelnöke a következő felhívást intézte a vármegyei tüzoltóságához: A tüzoltó testület tek. parancsnokságának! A folyó évi július hó 31-én Székesfehérvárott tartott szövetségi ülésünk foglalkozván a folyó hó 17-től 21-ig Budapesten megtartandó nemzetközi tüzoltó kongresszus és kiállítás kérdésével, azon megállapodásra jutott, hogy tekintettel a kiállítás és kongresszus szakszerű hasznosságára, és figyelemmel arra, hogy a tüzoltó intézmény előharcosai József főherceg Ő Fensége, Gróf Cziráky Géza, Gróf Széchenyi Viktor, az országos tüzoltó szövetség jelenlegi elnöke, és vármegyénk más előkelő férfiai a fővárosához közel eső Fejérvármegyei szövetséghez illő dolog lenne, ha a kongresszus egyik alkalmas részleténél nagyobb tömegben egyesülten jelenne meg. Miért is határozatilag kimondotta a fejérvármegyei tüzoltó szövetség fentjelzett ülése, miszerint a f. é. augusztus hó 20-án Buda városban délelőtt 7 óra körül kezdődő Szent István napi egyházi és nemzeti ünnepélyen a szövetség alelnökének vezetése alatt testületileg vesz részt és a külföldi vendégekkel együtt külön fentartott helyen fog megjelenni. Gyülekezési idő és helyül augusztus 20-ig napjának reggeli 7 óráját és a Budavári díszterren levő József főherceg palota előtti térséget tüzzük ki. Felkérjük tehát a tisztelt tagtestületeket, miszerint az alkalommal egyenruhában, mely lehet vászon is, (lehetőleg sakkal) minél számszerűbben összegyülekezni sziveskedjenek. Az utazás és a kongresszusra vonatkozó részletes utasításokat a tagtestületek közvetlenül a kongresszus rendező bizottságától fogják megkapni. Részünkről is jelezzük azonban, hogy egyenruhában utazó bajtársaink ingyen szállásban és a vasuton mérsékelt uti kedvezményben részesülnek, a kir. palotát, a kiállítás és tanulmány gyakorlatokat ingyen láthatják, a felolvasásokon és más szakismertetésekben belépő díj nélküli vehetnek részt. Tagsági díjat (4 koronát) csak azon bajtársaink fizetnek, kik magukat mint rendes kongresszusi tagokat ily minőségben jelentették be. Ez alkalommal tudatjuk előre is a t. bajtársak-

kal, miszerint elhatározta a 31-én tartott ülésünk azt is, hogy a szakképzés újabb előmozdítása érdekében a jövő tavasszal ismét rendez Székesfehérvárott megyei tüzoltó szaktanfolyamot, melyre vonatkozó intézkedéseket annak idején az elnökség megfogta tenni. Örvendetesen közöljük egyszersmind a tagtestületekkel, miszerint a honvédelmi miniszter f. évi július hó 16-án kelt rendeletével meghagyta a csendőrpáncsnokságoknak, miszerint ezután a csendőrtiszt és a próba csendőrök tanfolyamán a tüzrendészeti ismeretek is oktattassanak és így a kiképzendő csendőrségben a falusi tüzoltóságok egy szakértő támogatót fognak nyerni. Kelt Székesfehérvárott 1904 augusztus 5-én Dr. Burchard Bélaváry Rezső szöve. alelnök. Vida Pál szöve. titkár.

Borpince tulajdonosok figyelmébe.

Bármily mennyiségű borkövet legmagasabb árban megvételre keresek — levelező lapon kérek értesítést

Schloss Károly

bor ügynök — Moór.

— **Mire jó a szárazság?** Vannak olyanok, a kik erre a kérdésre is tudnak feleletet adni. Egy öreg fejérmegyei földbirtokos, a ki a negyvenes évek elejétől gazdálkodik s minden nap időjárásról pontos és részletes feljegyzést tett, a mostani száraz időkhöz hasonló a mult századból csak kettőt talált: az 1834-kit és az 1863-kit, ámbár — szerinte — az idei azokat is fölülmulja a kitartásban. Hanem érdekes körülmény az, hogy az említett két esztendő termette Magyarországának a mult század legjobb, legillatosabb és legerősebb borát.

Egy másik figyelő pedig a közetkezőket jegyzi meg: A 80-as évek elején, mikor a fioxerahadjarat szőlőink ellen megkezdődött, két francia ember a budai mászlókben igazi jó bort kért. A vendéglős pincéjének legrágább kincseit rakta a ritka vendégek elé. Azok megköstölték s miután elragadtatásuknak kifejezést adtak, azt a figyelemtelést adták a korcsmárosnak, hogy jól vigyázzon a boraira, mert a milyen borok a nyolcvanas évek előtt termettek, azokhoz hasonló nem egyhamar terem ismét, . . . csak akkor, ha majd egy nagy csapás éri a magyar földet.

— Mit értenek az urak ezalatt?

— Azt, ha majd egy akkora fagy, vagy szárazság lesz Magyarországon, a mely legalább másfél méternyi mélységre megfagyaszta, illetőleg kiszáritja a földet, hogy az ördögös féreg, mely a föld mélyében uralkodni fog s elpusztítja a drága nedvet adó vesszőket — teljesen ki fog pusztulni.

Most csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a két jóslat be fog-e válni?

— **Szocialista martírok.** Tegnap tárgyalta a helybeli kir. törvényszék Pintér Károly és Csutor Ferenc szocialdemokrata agitátoroknak azon vétségét, amelyet a kir. ügyészesség vádja szerint a f. évi május 1-én tartott igazgató beszédekkel követtek el. A mártírok még egészen fiatalok; de máris sok érdemet szereztek arra, hogy a kir. törvényszék gondot viseljen rájuk. Ez meg is történt, mert mindketten közel két hónap óta a helybeli törvényszéki fogházban elmélkednek a mult és jövő dicsőségéről. A tegnapi tárgyaláson még nem fejeződött be minden ügyük, még 3—4 rendbeli igazgatás miatt ily felettük törvényt a kir. törvényszék. De ezeket együttesen fogja tárgyalni.

Legelegánsabb cipők

készülnek Csúcs István kitűnő hírnevű cipész műhelyében. Pompás választékot tartok mindennemű lábbellekből, melyeknek kitűnő minőségeért felelősséget vállalok. Leghíresebb angol cipőkrémek és cipőfényezők. **Raktár Székesfehérvár, Nádor-utca (Eisenbart óras mellett.)** 52—15

— A tárgyalást Máder Ferenc kir. törvényszéki elnök vezette; szavazó bírák voltak Madaras István és Csapó Gyula; a vádat Dr. Mendelényi László képviselte, a jegyzőkönyvet pedig Obernyik József vezette. A tárgyalás folyamán a tanúk beigazolták, hogy különösen Pintér Károly igazolt beszéde alkalmas volt az osztály elleni gyűlölet felszítására. Az inkriminált kifejezések legnagyobb részét beismerték a vádlottak, de láthatólag védekezni iparkodtak az ellen a vád ellen, hogy ők „véres” forradalomra vágnak. Pintér Károly mindenáron saját hibát akart beszédeben konstatálni, hogy ő nem véres, hanem véres májusról beszélt. Egyszóval mind jobban és jobban szeledül a szocial-demokraták programja, úgy, hogy — ha a tegnapi tárgyaláson hangzottak elvek és eszmék szerint akarnák reformálni a társadalmat — minden becsületes ember velük tartana. De ők csak a tárgyaló teremben ilyen szelidek.

Dr. Mendelényi László alapos és amellet tárgyalog beszédeben ügyesen csoportosította a vádat, és teljes meggyőződéssel állította, hogy a szocialdemokraták mindent felforgatni törekcszenek, és az eszközökben nem válogatásak. Ezt különösen igazolt beszédek árulják el legjobban. Hisz Pintér Károly is azt hangoztatta, hogy lehet még egyszer véres május!

Délig a tárgyalás a vádbeszéddel végződött. D. u. 3 órákor került a védő-beszédek. Védőül tulajdonképpen az ismert szocialista ügyvéd (aki azonban csak pénztért vállalja azokat az elveket) szerepelt volna, de — mint mondják — behívták katonának, helyettesről meg *elfeledt gondoskodni*. — Mondhatjuk, hogy előnyükre vált ez a vádlottaknak, mert Kadocsa (Kohn) Marcell úr eddigi szereplése még a közönség előtt is annyira visszataszító és frivol volt, hogy sokkal szivesebben látta, amikor Pintér Károly önmagát védte. És merjük állítani sokkal szerencsésebb, talpraesettebb, tárgyilagossabb, higgadtabb, beszédet mondott Pintér Károly, mint Kadocsa (Kohn) úr szokott. Látszik rajta, hogy beleéltetve elveibe s szinte fanatikus lett. A szocializmus sok igazságot rejt, senki nem kéli, csak a forrás és a mód gonosz, a melylyel végrehajtásán törekcszenek. Marx, Lassall, Engels, a mellett Newton sőt még a Szentírás is forrása volna a tudományának. De — természetesen — látszik rajta, hogy képtelen volt eléggé megemészteni s csak a slágvortoktól vezetett magát. Ezek, jó előadási képessége mellett, mindig hatással vannak félművelt és műveletlen hallgatóira. Ha valaki tegnapi, a törvényszék előtt való szereplése után ítélte volna meg, szívesen elismerné meggyőződése subjektív igazságát, sőt azt is, hogy némi változással, mint keresztény szocialista, megállana a helyét. De a higgadság — úgy látszik — csak ott tulajdonsága, a hol az ítélet mérlegére vetik a szót, a tömeg előtt, melyet könnyű vadítani, a véresszágással imponál.

Igy volt ez május elsején is. S így hiába volt a szép védőbeszéd, elítélték Pintér Károlyt 2 hónapra és 50 korona pénzbüntetésre.

Csupor Ferencnek alig jutott valami szerep. Összehordott hetet-havat, nem hallgatta senki. Föl is panasolta Pintérnek: „Elbeszéltem előlem mindent.”

A kir. törvényszék közel másfél óráig tanácskozott, míg az ítéletet meghozta. Pintér — mint említettük — 2 hónapra fogházra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte, Csuport azonban fölmentette, (úgy látszik, hogy Csupor urat ott sem tartják beszámíthatónak).

Legközelebb az összesített ügyük tárgyalásának határnapját tűzik ki.

Gyümölcsstermelés.

(Folyt. és vége.)

Sokan vannak, akik azt hiszik, hogy a gyümölcsfák biztos jövedelmet nem adnak, hisz egyik évben rengeteg gyümölcs terem, a másikkban meg egy szem sincs.

Milyen tévedés!

Lehet, hogy egy és ugyanazon fajú gyümölcsfa némely évben éppen semmi gyümölcsöt nem terem; de ez is csak ott történik meg, ahol a fákat nem gondozzák, ahol a fatenyésztéshez nem értenek. Ha Kecskemét, Cegléd, Nagykörös

Kunfélegyháza stb. alföldi városok gyümölcsstermelését ismeri valaki, egészen más véleményen van. Lehet, hogy *kevésbé* gyümölcs terem egyik esztendőben, mint a másikkban; de azért mindegyik fa hoz gyümölcsöt.

Dunántul kevés helyütt hiszik ezt el első szóra, mert 2—3 megye kivételével alig értenek valahol igazán a gyümölcsstermeléshez. Itt ugyszólván *közvetlenül*, hogy: az idén sok gyümölcs termett, jövőre alig lesz termés.

Pedig bebizonyított tény, hogy az okszerű kezelés mellett a gyümölcsfák minden évben legalább középtermést adnak. (Holmi 96-i jég természetesen kívül esik a számitáson.)

Hanem az is bizonyos, hogy a szakértő gyümölcs-stermelő nem csak egyféle gyümölcsöt termel, és nem is csak egy fajt nemesít. Így azután könnyen érthető, hogy a tavaszi fagyok sem tehetik tönkre a jó gazda gyümölcsstermését, mert ha a fagy az egyik fát virágzásban találta, a másik már bizonyosan elvirágozott, a harmadiknak pedig bimbói még csak akkor kezdenek duzzadni.

Egy és ugyanazon gyümölcsfaj is nagy különbséget mutathat. Annál nagyobb az eltérés a különböző fajok virágzása, érési ideje, természet, ellenálló-képessége között.

Ez az, amit a fejérmegyei s különösen a székesfehérvári gazdáknak nem tudok eléggé a figyelmükbe ajánlani.

Mert nem elég a gyümölcsfákat nyakra főre ültetnünk, hanem arra is gondot kell fordítanunk, hogy a fajokat jól válasszuk meg.

Mit jelent ez?

Azt, hogy tisztában kell lennünk először azzal, hogy vidékünkön mely gyümölcsstermelőnek diszlenek legjobban, azután, hogy az egyes gyümölcsstermelők mely fajok a legalkalmasabbak a tenyésztésre.

Székesfehérvártól pl. megfoghatatlan, hogy miért nem ültetnek több kajszin-barackfát, mikor talán még Kecskeméten sem diszlenek jobban, mint nálunk. Kecskemét a kajszin-barackból milliókat vesz be, nálunk még a piaci szükségletet sem fedezi a termés.

A szilva-fajok közül kettőt ismernek Fehérvártól. És egyik sem elsőrendű.

Azután miért nem termelnek körtét nálunk? Vannak, akik azt állítják, hogy a körte itt nem jól terem. En határozottan merem mondani, hogy: kevés vidéke van Magyarországnak, ahol a körte-fajok jobban diszlenek mint itt. Mit ér az, hogy néhány apró-cseprő, értéktelen gyümölcsöt termő körtéfát ültetnek?

De az almáról egyáltalán nem is akarnak tudni, mert az „nem ide való.” Dehogyan nem! Hány almafaj van, amelyek nagyon szép termést hozna nálunk is. Csak hogy itt a pamut-almán kívül alig ismernek nyujtanak.

Es így sorra vehetném az összes gyümölcsstermelőket anélkül, hogy egyet is találnék, amelyeknek termelése az okszerűségnek a legcsekélyebb ismérvét is árulná el.

Az idej nagy szárazság óriási károkat okozott az országban; de amellet okulás is szolgálhat, hisz bebizonyult, hogy amikor az időjárás rendtelensége miatt a gabona és kerti vetemények rendkívüli mértékben szenvednek, a gyümölcsstermelésben aránylag kevés kár csik.

Az idén a buza, rozs, árpa, kukorica, burgonya stb. silány termést hozott, a gyümölcsstermelés pedig szép jövedelmet nyujtanak.

Amde ha hasznót akarunk meríteni ebből a tanulságból, akkor azzal kell kezdenünk, hogy erősen elhatározzuk: *csak nemes gyümölcsstermelőket ültessünk.*

Mit ér az, hogy földünk tele van pamut-almákkal? Semmi. Ennek a gyümölcsstermelőnek tiszser, sőt huszszor annyit kell termenie, hogy egyenlő értéket képviseljen a termése a nemesebb fajú gyümölcsstermelőkkel. Pedig nem terem.

Az ugynevezett „duráncai” szilvából literszám vehetünk azon a pénzen, amiért csak *néhány szem ringlól* adnak.

Amíg egy-egy jófajú körtét 15-20 filléért is alig lehet kapni, addig egy pár filléért mérőszám adják az árpa-, buza- s egyéb ilyifajta körtét.

Ne vegyünk tehát össze mindenféle szedett-vedett fajú gyümölcsstermelőket azért, mert tetemesen olcsóbb a nemesfajú fának. Ez különben csak

tévhit, mert merem állítani, hogy csaknem ugyanazért az árért ma már jófajú gyümölcsstermelő is kaphatunk.

A fentiek igazságát a kormány is érezte, éppen ezért ingyen — vagy tetemesen olcsó gyümölcsstermelőket küldött az egyes községekbe. (Igaz, hogy rendszerint elkésve érkeztek meg úgy, hogy sok meg sem érték!) Nem tudom, kinek a hibája, hogy Székesfehérvár ebben a gondoskodásban nem részesült.

Végre mindegy. Manapság meg kell szoknunk, hogy, ha magunk nem gondoskodunk magunkról, az arra hivatottak nem törődnek velünk;

Eddig nem volt, aki utbaigazított bennünket; de reméljük, hogy a gazd. egyesület figyelmét a gyümölcsstermelési viszonyok sem fogják kikutítani.

Bizton reméljük, hogy más megékében szokásos gazdasági előadások mintájára Fejérmegye területén is rendeznek ilyen téli előadásokat, ahol aztán megtanulhatják a gazdák, hogy melyik vidéken milyen gyümölcsstermelő diszlenek legjobban; hogy miként kell a fákat kezelni; hogy hol és mi módon értékesíthető a gyümölcsstermelésben és leggazdaságosabban.

Addig azonban legalább annyit tegyünk meg, hogy minden értéktelen gyümölcsstermelő termő fa helyett egy-egy kiválófajú, szép gyümölcsstermelőt ültessünk.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Lantos Sebestyénnek. „Költeménye” — ha ezt a két macskakörmet elég bizonyítéknak tartja arra, hogy az egészet csak macskakörmeteknek tartjuk — érdeme szerint idekerült a lap hátuljára. Szívvel kívánjuk, hogy gyönyörköd-jék akkor esikarásában, hogy ilyen zöngeményeket ne szerkessen többé, a milyen itt következnek:

Csikor-dal.

Oh mily hütelen vagy te Sebő!
Igy hangzik a mese bő-
rt borzogatón
én rólam.

Szemem egy fél dinnyét, görögöt
megpillantott
S feledtem — bár zörögött —
a lantot.

Lenyeltem szodén a dinnyét . . .
Szomorú lett a sorsom innét
Oh szerkesztő! Mert azóta
elhallgatt a nóta

Hogy is tudnék énekelni, mikor
A gyomrom éjjel-nappal csikor-
og.
Igy van, ha a lant ellen vét a
poéta.

No hát ez hallatlan skanoál! (Szerk.)

5 koronáért

küldök 4½ kilo (kb. 50 db) kevésbé megsérült
finom enyhe **pipere-szappant** rózsá, lilliom
tej, orgona, ibolya, **rezeda**, jászmin és gyöngy-
virágból szépen összeválogatva utánvétellel
küldi: **Scheffer D. Sándor**, Budapest, VIII.,
2800 Bezerédi-utca 3. szám. 20-4

KNAZOVITZKY ELEMÉR

vas-, szerszám- és konyhaberendezések üzlete

— SZÉKESFEHÉRVÁR, —

a „Magyar Király” szálloda átelcénében.

|| TELEFON: 149. sz. ||

A legolcsóbb árakban,
szolid kiszolgálás mellett kaphatók

2812 az összes 30-2
vasáru-cikkek.